

Weekendarrangement Amersfoort

Probleembeschrijving

In het voorjaar van 2007 werd door de Driehoek Eemland Zuid geconstateerd dat de cijfers op het gebied van geweld in dit district nog steeds te hoog zijn. Met name gedurende het weekend vinden in de stad Amersfoort te veel geweldsdelicten plaats. De piek ligt in de nachtelijke uren in het uitgaansgebied. Gelet op het feit dat er de jaren daarvoor door de driehoekspartners, aangevuld met de horecapartners, al fors is geïnvesteerd op het gebied van uitgaansgeweld zonder het gewenste resultaat, was de tijd rijp voor een aanvullende harde, duidelijke en zichtbare aanpak.

Doelstelling

Doel van de aanpak is het aantal geweldsincidenten in Amersfoort af te laten nemen. Daarnaast wordt ook gehoopt dat, door extra aandacht die justitie en politie (en andere partijen) besteden aan geweld, de burger ook actiever zal worden bij het melden van incidenten en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

Het Weekendarrangement

Meerderjarige personen die in Amersfoort tussen vrijdagavond 20.00 uur tot en met zondagavond 20.00 uur zijn aangehouden op verdenking van het plegen van geweld of het dreigen daarmee, worden in verzekering gesteld lopende het onderzoek. Vaak is dit tot en met maandagochtend. Daarna worden de daders direct voorzien van een boete, vooruitzicht op een taakstraf, of een dagvaarding om voor de rechter te verschijnen.

Het weekendarrangement valt binnen de bestaande wettelijke bepalingen rondom de in verzekeringstelling.

- Welke soorten geweld: bedreiging, (poging tot) (zware) mishandeling, openlijk geweld, verzet bij aanhouding, diefstal met geweld, vernieling in combinatie met geweld tegen een persoon, en wederspanning. Voor huiselijk geweld zijn aparte afspraken gemaakt en is het weekendarrangement niet van toepassing.
- Wanneer: de regeling gaat in op vrijdag om 20:00 uur en duurt het gehele weekend tot zondag 20:00 uur.
- Waar: het weekendarrangement geldt voor geweld in de domeinen uitgaansleven, sport en verkeer. Ook tijdens feestdagen als jaarswisseling en koninginnedag.

De behandelde zaken worden geanalyseerd op 'rode draden' in de geweldsincidenten, bijvoorbeeld een bepaalde locatie waar veel geweld voorkomt, invloeden van alcohol / drugs, kenmerken van de verdachten en slachtoffers, etc. Hierop kunnen, indien nodig, maatregelen worden getroffen.

Een belangrijk onderdeel van het weekendarrangement is de campagne die de aanpak onder de aandacht brengt bij het publiek. Alleen bekendheid met de aanpak kan voor een preventieve werking zorgen.

Beoogd effect:

- Directe confrontatie met de negatieve gevolgen van het gedrag van de dader (heel weekend in de cel, op maandag niet naar werk / school kunnen).
- De verdachte wordt zo snel mogelijk geïnformeerd over de justitiële afdoening.
- Afschrikwekkend effect (preventieve werking).
- Afgeven signaal dat geweld niet wordt getolereerd.

Resultaten

Tijdens de periode waarin de aanpak is ingezet (juni 2007 t/m maart 2008) werden 38 zaken behandeld. Bij 26 zaken werden straffen opgelegd zoals gevangenisstraf, taakstraf of geldboete. Drie zaken werden geseponeerd. De andere zaken zijn of nog in behandeling of overgedragen aan een ander parket.

In de betreffende periode was er een daling te zien van 2.9% in het aantal aangiften van geweld. Het aantal meldingen van geweld neemt af met 9%. In de tweede helft van 2007 nam het aantal

aangiften van geweld af met 8,9%. Het jaar daarvoor, voor de inzet van de aanpak, bleef het aantal aangiften gelijk.

Betrokken partijen

Partij	Rol
Gemeente	regie, ontwikkeling en uitvoering campagne
Politie	coördinatie en uitvoering weekendarrangement, evaluatie
OM	uitvoering weekendarrangement

Financiering

Het weekendarrangement brengt geen extra werk met zich mee voor politie en OM, alleen een andere organisatie van het werk.

De ontwikkeling en uitrol van de campagne en de ontwikkeling van aanpak zijn uit de reguliere budgetten voor veiligheidsbeleid gefinancierd, in overeenstemming met de lokale driehoek.

Weekendarrangement in de KVV

Intentieverklaring

Indien een KVV-verband het weekendarrangement als maatregel wil inzetten, is het van belang dat het volgende wordt opgenomen in de intentieverklaring:

- OM en politie verhogen de snelheid van het onderzoek en de afdoening, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van het onderzoek.
- Politie zorgt voor voldoende mankracht in het weekend.

Veiligheidsanalyse

Mocht uit de veiligheidsanalyse de onderstaande problematiek volgen, dan zou het weekendarrangement een geschikte maatregel zijn.

Geweld op straat (in uitgaansgebieden, in het verkeer, in de sport) in het weekend, of tijdens festiviteiten, o.a. veroorzaakt door:

- Bestaande en reeds uitgevoerde en geëvalueerde maatregelen tegen geweld zijn niet succesvol gebleken.
- Regelmatige ongeregelheden in het uitgaansgebied, in het verkeer, in de sport, in het weekend of tijdens festiviteiten.
- (Potentiële) Daders van geweld zijn niet onder de indruk van bestaande maatregelen, omdat ze niet zwaar genoeg zijn, of omdat ze niet direct wordt toegepast.
- Verminderd vertrouwen in handelen van justitie en politie.

In een veiligheidsanalyse moet duidelijk worden of de geweldsdelicten, waarvoor een weekendarrangement gebruikt kan worden, voorkomen in de gemeente. Dit zijn de volgende delicten: bedreiging, (poging tot) (zware) mishandeling, openlijk geweld, verzet bij aanhouding, diefstal met geweld, vernieling in combinatie met geweld tegen een persoon, wederspanning. Daarbij moet ook gekeken worden of het zwaartepunt van de delicten in het weekend ligt.

Plan van aanpak

Neem in het plan van aanpak voor een weekendarrangement o.a. het volgende op:

- Het weekendarrangement vormt het sluitstuk van andere maatregelen op gebied van uitgaansgeweld. Het weekendarrangement vormt een onderdeel van de integrale aanpak van uitgaansgeweld.

Samenwerkingsconvenant

Neem in het samenwerkingsconvenant, aangaande een weekendarrangement, het volgende op:

- Alle betrokken partijen (gemeente, politie, OM, horeca e.d.) zetten zich in voor het bekend maken van de aanpak.
- Een periodiek overleg tussen OM, politie en gemeente, eventueel aangevuld met de horeca.
- Een goede communicatie over de stand van zaken naar horeca ondernemers.
- Heldere communicatie over de juridische principes die de basis vormen van de aanpak.

- Bekendheid van het weekendarrangement onder alle betrokkenen: bewoners gemeente, bezoekers uitgaansgebied, horeca ondernemers. Bijv. door middel van een campagne. Er zijn mogelijkheden om gebruik te maken van de campagne die door de gemeente Amersfoort en reclamebureau Jouw® is ontwikkeld. Contactpersoon: Herman Wiersema, communicatieadviseur / woordvoerder gemeente Amersfoort, tel 033 469 43 63, e-mail: h.wiersema@amersfoort.nl
- Herhaal de campagne regelmatig. Peil de bekendheid van de aanpak en meningen over de aanpak in de gemeente.
- Iedere gelegenheid en incident aangrijpen om over het weekendarrangement te communiceren naar het publiek.

Uitvoering

Bij de uitvoering van de maatregel weekendarrangement, is het goed om het onderstaande vast te leggen

- Zorg voor een aparte registratie van de incidenten die onder het weekendarrangement vallen.
- Beschrijf de procedure vanaf de aanhouding door politie, het onderzoek tot aan een uitspraak over de afdoening door OM.
- Zorg voor een duidelijke en specifieke instructie voor de hulpofficieren, bijv. d.m.v. een stroomschema of beoordelingsschema. In een dergelijk stroomschema worden de hulpofficieren d.m.v. vragen ondersteund bij het beoordelen of er sprake is van geweld waarbij een weekendarrangement van toepassing is. Een voorbeeld van een dergelijk stroomschema voor politie en OM is op te vragen bij de politie in Amersfoort.
- Laat politie en OM oefenen met de procedures.
- Leg de voorwaarden waaronder een verdachte vastgehouden mag worden, en wanneer hij vrijgelaten mag / moet worden, vast.
- Leg vast wie betrokken moeten worden in het onderzoek (slachtoffers), maar ook welke instanties op de hoogte moeten worden gesteld (Slachtofferhulp, Veiligheidshuis of vergelijkbare instantie).

Evaluatie

- Analyseer de geregistreerde zaken waarbij een weekendarrangement is toegepast op bepaalde terugkerende feiten, zoals plaats van het delict, daders / slachtoffers, tijdstippen, invloed alcohol / drugs, etc. Op basis van deze inzichten, kan de aanpak van geweld zo nodig aangepast en / of aangevuld worden.